

stuk **704** (2010-2011) – Nr. 3
ingediend op 22 november 2010 (2010-2011)

Gedachtewisseling

over het groenboek Interne Staatshervorming

Verslag

namens de Verenigde Commissies
voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid,
en voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme,
uitgebracht door mevrouw Vera Jans

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebelief:

Voorzitter: de heer Tom Dehaene.

Vaste leden:

de heer Tom Dehaene, de dames Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de heer John Crombez, mevrouw Mia De Vits;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de dames Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Else De Wachter, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Samenstelling van de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
de heer Peter Reekmans;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Else De Wachter;
de heer Bart De Wever, mevrouw Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

Stukken in het dossier:

704 (2010-2011) – Nr. 1 en 2: Verslagen over gedachtewisseling

INHOUD

I. Inleiding.....	4
II. Uiteenzetting door de heer Dirk De fauw, gedeputeerde Welzijn van de provincie West-Vlaanderen.....	4
1. Bestuurszaken	4
2. Voorgeschiedenis	5
3. En nu... ..	6
4. VVP-groenboek: welzijn	6
4.1. Strategische waarden en antwoorden: basiskader.....	6
4.2. Strategische waarden en antwoorden: doorbraken.....	6
4.3. Strategische vragen en antwoorden: implicaties uitgangspunten	7
5. Case: een provinciale regiefunctie voor gezondheidspromotie en -preventie.....	7
III. Vragen van de leden	8
Gebruikte afkortingen	12

Op 26 oktober 2010 hielden de Verenigde Commissies voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebelief en voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme een gedachtewisseling met de Vereniging van Vlaams Provincies over het groenboek Interne Staatshervorming. Gehoord werden de heer Dirk De fauw, gedeputeerde Welzijn van de provincie West-Vlaanderen, de heer Marc Wellens, gedeputeerde Welzijn van de provincie Antwerpen, mevrouw Erika Thijs, gedeputeerde Welzijn van de provincie Limburg, en mevrouw Monique Swinnen, gedeputeerde Welzijn van de provincie Vlaams-Brabant.

I. INLEIDING

Voorafgaand leest de heer *Tom Dehaene*, commissievoorzitter, volgende mededeling van de VVSG voor:

“Geachte,

Wij ontvingen uw uitnodiging voor de gezamenlijke hoorzitting van 26 oktober in goede orde.

Na overleg met de VVSG-voorzitters kan ik u melden dat wij het in deze fase van besprekingen over het groenboek Interne Staatshervorming niet opportuun vinden om een inbreng te doen over de concrete sectorale doorbraken.

Het is onze overtuiging dat er eerst en vooral een gesprek moet zijn over de algemene analyse in het groenboek en vooral over de twaalf concrete instrumenten die daarin voorgesteld worden.

Een appreciatie van de sectorale doorbraken kan slechts op een ernstige wijze gebeuren als er eerst een consensus of minstens een duidelijk standpunt is van de drie bestuursniveaus over die twaalf instrumenten.

Wij stellen trouwens vast dat de sectorale doorbraken niet rijp zijn om reeds ten gronde te bespreken: ze zijn op vele vlakken tegenstrijdig met de analyse en de twaalf instrumenten in het groenboek alsook onderling tegenstrijdig. Wij zien op dit moment geen meerwaarde om daarover het gesprek te voeren.

Uiteraard is de VVSG steeds bereid enerzijds op korte termijn ons standpunt toe te lichten over de twaalf instrumenten uit het groenboek en anderzijds in een volgende fase (na duidelijkheid over de instrumenten) een standpunt te formuleren over de sectorale doorbraken.

In de hoop dat u begrip kunt opbrengen voor deze visie,

groeten wij u met alle achting.

Mark Suykens
Directeur”.

II. UITEENZETTING DOOR DE HEER DIRK DE FAUW, GEDEPUTEERDE WELZIJN VAN DE PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

1. Bestuurszaken

De heer *Dirk De fauw* licht het standpunt van de gedeputeerden Welzijn van de Vlaamse provincies toe. Die reageren helemaal niet defensief, maar willen een open debat voeren.

Met alle bestuurlijke partners moeten goede en doordachte afspraken gemaakt worden op basis van de nodige dossierkennis. Zulks vergt tijd, die er helaas niet is. Andere actoren, zoals bijvoorbeeld de SAR Cultuur, Jeugd, Sport en Media in zijn recente advies, ervaren eveneens te weinig tijd voor een grondige gedachtewisseling en een gebrek aan ruimte voor alternatieve voorstellen.

De provincies, de gemeenten en het gewest moeten als gelijkwaardige partners beschouwd worden, terwijl het groenboek de provincies al van tevoren negatief benadert door vooral te stellen wat ze voortaan niet meer mogen doen. De VVP pleit ervoor dat ze hun bestuurskracht en hun missie uit artikel 2 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 behouden. De invoering van regiobesturen is een hele hap uit hun bevoegdheden.

Het groenboek gaat uit van een tweelagenlogica, terwijl Europa om democratische redenen kiest voor ‘multilevel government’. De provincies hebben niet alleen te lijden onder de bestuurlijke verrommeling die vooral door Vlaanderen wordt veroorzaakt (semi-bestuurlijke circuits en gedeconcentreerde diensten), maar ook onder de inhoudelijke (tegenstrijdige adviezen) en terminologische. Van dat laatste zijn de zich provinciale diensten noemende onderdelen van de Vlaamse administratie een voorbeeld.

De VVP wil niet dat de bestuurskracht van de provincies wordt aangetast door de invoering van 24 intergemeentelijke circuits en door de gesloten taakstelling. De dynamiek van een verkozen bestuursniveau wordt aangetast als hij al zijn vrijheden verliest. Regio-specifieke vraagstukken dreigen zo onbeantwoord te blijven. Voorbeelden daarvan zijn de vorming en ondersteuning van de reddingsdiensten aan de kust, en de vrijwilligersverzekering.

Tot slot is de VVP tegen een systeem waarin de provincies voor het overgrote deel van hun materies moeten werken met dotaties. Een verkozen orgaan moet fiscaal bevoegd en financieel verantwoordelijk zijn.

2. Voorgeschiedenis

De heer *Dirk De fauw* herinnert aan het tweemaandelijks overleg tussen de provinciale gedeputeerden Welzijn en de opeenvolgende ministers, over het implementeren van het Vlaamse beleid en over de eigen initiatieven van de provincies. Dit nuttige kerntakendebat leidde tot een bestuursakkoord op 6 september 2005. De voortzetting botst echter op het groenboek en het Vlaamse regeerakkoord.

In het protocol interbestuurlijke samenwerking van 6 september 2005 staat dat de provincies drie kerntaken hebben: plannen, trekken en sturen van bovenlokale netwerken, en impulsbeleid. Verder werd permanent overleg afgesproken evenals de verfijning van het beleidsprofiel van de provincies in functie van de kerntaken. De minister verbond zich ertoe de provincies als bevoorrechte partner te bejegenen in dossiers waarin de kerntaken aan bod komen. Over concrete dossiers zouden convenants worden afgesloten.

Met de acht convenants die de opeenvolgende ministers van Welzijn afsloten, maakten zij duidelijk in nauw overleg samen te werken met de provincies bij de uitvoering van hun beleid. Onderwerpen waren toegankelijkheid, zorgregie in de gehandicaptensector, sociale planning, ouderenmishandeling, vrijwilligerswerk, integrale jeugdhulpverlening, de uitwerking van een thesaurus (trefwoordenlijst), en gelijke kansen. Daarnaast kwamen nog samenwerkingsovereenkomsten met de Vlaamse overheid tot stand op het vlak van opvoedingsondersteuning, opsporing van baarmoederhalskanker, en regionaal welzijnsoverleg, en met de federale overheid over mondiale vorming en geweld. De spreker wijst erop dat in al deze gevallen de provincies een deel of zelfs het geheel van de middelen leveren.

3. En nu...

Vervolgens roept hij de vraag op of de afspraak in het regeerakkoord over de limitatieve lijst van niet-grondgebonden materies wel of juist niet impliceert dat er geen provinciale bevoegdheden over persoonsgebonden aangelegenheden overblijven. Beide interpretaties doen de ronde. De onduidelijkheid blijft. Zo gewaagt het groenboek van een beperkte, gesloten lijst van welzijnstaken.

4. VVP-groenboek: welzijn

De VVP heeft haar eigen groenboek over welzijn, met daarin een missieverklaring, antwoorden op strategische vragen en een uitgewerkt voorbeeld op het vlak van gezondheids-promotie en -preventie.

4.1. *Strategische waarden en antwoorden: basiskader*

De provincies kunnen dankzij hun neutrale positie een bijdrage leveren aan de sociale planning, het impulsbeleid, de netwerking en het streekbestuur. Ze kunnen inclusief en intersectoraal werken, hebben voldoende schaalgrootte, en zijn democratisch verkozen. Daarom zouden ze graag de decretale regiefunctie toebedeeld krijgen. De provincies hebben al bewezen dat ze die aankunnen, bijvoorbeeld in het regionaal overleg gehandicapten.

4.2. *Strategische waarden en antwoorden: doorbraken*

De provincies toonden ook hun planningscapaciteit aan door de sociale kaart, die verfijnd zijn tot op bouwblokniveau. Ze zijn elektronisch beschikbaar en enorm belangrijk voor de welzijnssector. Gegevens worden verzameld, verspreid en geïnterpreteerd. Door die statistische bijstand vermindert de planbelasting van andere actoren als gemeenten, OCMW's of private initiatiefnemers. De sociale kaarten zijn ook verbonden met de Vlaamse rechten-verkenner.

Verder in ditzelfde verband staan de provincies in voor regioanalyses in uitvoering van het decreet lokaal sociaal beleid, ten behoeve van onder andere het algemeen welzijnswerk en samenlevingsopbouw. Er worden er ook uitgevoerd op vraag van agentschappen en departementen, zoals Onderwijs en Kind en Gezin.

De provincies zijn het meest aangewezen bestuursniveau voor de versterking en ondersteuning van het bovenlokale beleid in Vlaanderen. Zij doen dat aan de hand van structureel overleg en innovatief impulsbeleid. Het gaat daarbij niet alleen over Welzijn, maar ook over Wonen, Mobiliteit, Justitie en Politie, Inburgering, Werkgelegenheid.

De spreker geeft enkele voorbeelden van de afstemming en samenwerking. Het betreft de organisatie en financiering van het overleg in de regionale welzijnsraden, het overleg met de schepenen van welzijn en ruimtelijke ordening in centrumsteden ter realisatie van terreinen voor doortrekkers, het overleg in de thuis-, geestelijke gezondheids- en palliatieve zorg, het provinciale coördinatieoverleg van de LOGO's, het cliëntgericht overleg in de integrale jeugdhulp, de organisatie van de nachtzorg, de implementatie van het elektronische zorgdossier, het digitale netwerk kortverblijf, de aanpak van familiaal geweld, crisis-opvang, dementienetwerken, sociale campussen, multidisciplinair overleg in de thuiszorg enzovoort.

In hun impulsbeleid leggen de provincies een band tussen Welzijn en belendende percelen. Als voorbeelden somt hij op: het planadvies meegroeiwoningen en duurzaamheid, het steunpunt woningaanpassing, de vrijwilligersverzekering, woon-zorg-welzijn voor senioren, integrale jeugdhulp of personen met een handicap, het nieuwe reglement voor de impulsprojecten van welzijn, cultuur en onderwijs, Kick op Sport.

De provincies zijn het aangewezen bestuursniveau voor het versterken en ondersteunen van het Vlaamse beleid op bovenlokaal niveau. De succesvolle ervaringen met de zorgregie voor personen met een handicap kunnen uitgebreid worden naar het integratiebeleid, inburgering, tolk- en vertaaldiensten, de ondersteuning van de vierde pijler in het Noord-Zuidbeleid.

Vervolgens gaat de heer *Dirk De fauw* in op de rol van de provincies in de versterking en ondersteuning van het participatieve beleid. Zij stimuleren het actieve burgerschap door de ondersteuning van onder meer de ouderenadviesraden en de verenigingen waar armen het woord nemen. Concrete instrumenten zijn het seniorenbehoefteonderzoek, de contracten met ervaringsdeskundigen in de armoede, de seniorenambassadeurs in het vrijwilligerswerk, een inspraakprogramma voor huurders van sociale huisvestingsmaatschappijen.

Een autonoom provinciaal beleid kan niet zonder financiële verantwoordelijkheid. De spreker wijst erop dat de middelen die Vlaamse Gemeenschap ter beschikking stelt voor de uitvoering van haar beleid nooit volstaan. Zo krijgen de provincies 61.000 euro voor de regionale welzijnsraden. De provincie West-Vlaanderen alleen al legt daar 300.000 euro bij zodat ze allemaal toch minstens één personeelslid in dienst kunnen nemen. Voor het regionale overleg gehandicapten krijgt elke provincie 98.000 euro, waaraan West-Vlaanderen 168.000 euro toevoegt. De provincies vullen ook leemtes in de Vlaamse financiering op met eigen middelen, zoals in de opvoedingsondersteuning bijvoorbeeld.

De heer Dirk De fauw onderstreept dat de provincies niet vragen om alles te blijven doen. Ze willen graag zaken afstaan, zoals de subsidiëring van initiatieven waaraan het provinciale beleid niets toevoegt. De diensten gezinszorg vormen een voorbeeld, aanvullende infrastructuursubsidies aan rvt's, CAW's of cgg's een ander. De provincies zijn tegelijk bereid om die middelen te blijven investeren in welzijn. Anderzijds willen ze ook taken van Vlaanderen overnemen zoals de LOGO's. Doel is meer duidelijkheid. Afspraken met Vlaanderen zijn nodig om te vermijden dat organisaties of individuen in moeilijkheden komen.

4.3. Strategische vragen en antwoorden: implicaties uitgangspunten

Een domein waarop de provincies de regiefunctie zouden kunnen waarnemen, is dat van de integrale jeugdhulp. Nu al doen de provinciale diensten van de Vlaamse administratie op hen een beroep. De integratie van de coördinatoren opvoedingsondersteuning van het Vlaams Agentschap Jongerenwelzijn is een ander voorbeeld. Daarnaast noemt de spreker nog de gehandicaptensector en de intersectorale regie van het woonzorgbeleid.

Ook op het vlak van maatschappelijke participatie vragen de provincies een regiefunctie. De heer *Dirk De fauw* vermeldt ouderen, toegankelijkheid, arbeidszorg en geweld. Hetzelfde geldt voor inburgering en etnisch-culturele minderheden. Nu is op dat vlak niet altijd duidelijk welk bestuursniveau achter de organiserende vzw schuilt.

5. Case: een provinciale regiefunctie voor gezondheidspromotie en -preventie

Tot slot presenteert hij een uitgewerkte gevallenstudie over de regiefunctie in gezondheidspromotie en -preventie. De huidige terreinpraktijk is diffuus. Borstkankerpreventie is toegewezen aan de LOGO's, baarmoederhalskanker wordt gescreend door de provincies. Tabakspreventie is aan de LOGO's, alcohol en drugs door de cgg's, De Sleutel en VAD. Zeker op dat laatste vlak worden veiligheid en gezondheid vermengd. Ook lopen preventie en hulpverlening soms door elkaar. Meerdere instanties zijn met hetzelfde bezig, wat nefast is.

De bijeenkomst van LOGO's in Mechelen concludeerde dat lokale en provinciale besturen een erg belangrijke en vaste partner zijn. Maar de lokale besturen hebben wel te weinig

capaciteit voor coördinatie, waardoor de focus niet op beleid maar op acties en projecten terechtkomt. Dat kan anders, en wel door coördinatie en regie binnen één structuur te brengen. In Limburg met zijn ene provinciale LOGO is dat al zo in de praktijk. Werken met één aanspreekpunt is efficiënter en effectiever.

In de huidige situatie moeten de kosten van de LOGO's voor informatica, boekhouding en personeel vijftien keer betaald worden. Dat kan veranderen als men de Vlaamse middelen, versterkt met provinciale, verspreidt over vijf provincies, die een schaalvoordeel hebben op het vlak van beheerskosten. Op die schaal kan men kiezen voor gespecialiseerde medewerkers die men in meerdere regio's inzet.

Op dit moment gaat 80 tot 90 percent van de Vlaamse middelen voor de LOGO's naar personeelskosten, waardoor de LOGO's bij de provincies aankloppen voor huisvesting, vergaderzalen, personeelsondersteuning, coördinatie, en vooral ook de projectmatige ondersteuning van hun acties. Verder is het thans zo dat dezelfde mensen samen gaan zitten over dezelfde thema's in verschillende structuren.

Vergelijking van LOGO's en SEL's leert dat huisartsenkringen, lokale besturen en diensten van de ziekenfondsen in beide aanwezig zijn. Iedereen heeft te winnen bij samenwerking, concludeert de spreker. Ook Vlaams minister van Welzijn, de heer Jo Vandeuren zei op de Vlaamse inputmeeting van de LOGO's op 7 oktober 2010 dat hij open stond voor de verregaande integratie van beide.

Men slaagt niet goed in de ontwikkeling van een lokaal gezondheidsbeleid. De helft van de gemeenten en een kwart van de OCMW's heeft geen gezondheidscoördinator, bevoegde schepen of raadslid. De provincies kunnen daar in de toekomst, met hun steunpunten sociale planning, een belangrijke rol in spelen. Deze aanpak van de gezondheidspromotie kan een voorbeeld zijn voor thuiszorg, opvoedingsondersteuning en integrale jeugdhulpverlening.

De heer *Dirk De fauw* kant zich tegen de voorstelling van de verhouding tussen steden en gemeenten enerzijds en provincies anderzijds als een tweestrijd. De centrumsteden zijn sterk vertegenwoordigd in de provincieraden. Burgemeesters en schepenen zijn er lid van of zelfs voorzitter. Provincies staan voor samenwerking met en versterking van (kleine) steden en gemeenten. Vaak zijn zij het die de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden tot stand brengen en daar financiële middelen voor uittrekken. De spreker geeft huisvesting, jeugdconsulenten en stedenbouwkundige ambtenaren als voorbeelden.

De spreker besluit dat de gedeputeerden niet zozeer hun functie willen verdedigen als wel een vast geloof hebben in de belangrijke rol van de provincies in het kader van de subsidiariteit. Als argument voert hij aan dat de meeste gedeputeerden al belangrijke functies uitoefenden op andere politiek niveaus en daar terug naartoe kunnen als ze dat willen.

III. VRAGEN VAN DE LEDEN

De heer *Ward Kennes* vraagt of de provincies in hun beleid op het vlak van vrijwilligers en participatie direct contact met het publiek moeten leggen of eerder gemeenten en instellingen moeten ondersteunen.

De heer *John Crombez* ontwaart een patroon in de adviezen die het Vlaams Parlement over het groenboek ontvangt: men vraagt meer tijd en grondigheid, ook al ondersteunt men de uitgangspunten van het regeerakkoord.

Sommige welzijnsinstellingen zijn ontstaan uit een specifieke streekgebonden nood zoals Ons Erf in Brugge en Het Venster in Izegem. Wat zal met hen gebeuren als men beslist om hen van niveau te veranderen? Zal men de (streekgebonden en bovenlokale) nood op

dezelfde manier blijven beantwoorden? Zal de regie dicht genoeg bij de specifieke vraag staan?

Mevrouw *Mieke Vogels* stelt vast dat de zoektocht naar het ideale bestuursniveau blijft duren. Verdere verfijning mag in elk geval nooit te snel gebeuren. Dat gevaar schuilt nochtans in het gepresenteerde voorstel om LOGO's en SEL's verregaand te integreren. Ze hebben immers uiteenlopende einddoelen. Wel is steeds duidelijker dat een niveau nodig is tussen gemeente en provincie. Is de provincie wel het beste niveau om de regie van verschillende regio's te voeren? Men kan met evenveel recht debatteren over fusie van gemeenten tot een minimale schaalgrootte. Het lid pleit daarom tegen overhaaste beslissingen, te meer omdat het groenboek de bestaande verrommeling op het niveau van de Vlaamse administratie niet aanpakt.

De heer *Sas van Rouveroy* spreekt de conclusie tegen dat de aanwezigheid van burgemeesters en schepenen in de provincieraden een gemeentevriendelijk beleid garandeert. Ook in het Vlaams Parlement zitten er heel veel en toch slaagt Vlaanderen er vaak in een gemeentevriendelijk beleid te voeren. Dat wordt trouwens ook erkend in de goede knelpuntenanalyse waarmee het groenboek begint.

De activiteitenlijst van de provincies op het welzijnsdomein is indrukwekkend, maar hij overlapt wel met die van de steden. Is de spreker het daarmee eens? Zo ja, hoe groot is die overlapping? Is zij versterkend of concurrerend?

Is de schaal waarop maatschappelijke problemen zich voordoen, niet een andere dan de provinciale? Hoe ervaren de provincies de regiovorming die er het gevolg van is, zoals die op socio-economisch en op zorgvlak?

Doen intergemeentelijke samenwerking en fusies, als antwoorden op de bestuurszwakte van sommige gemeenten, de provinciale opdrachten niet afnemen?

Moet de versterking van de planningscapaciteit van de lokale besturen op provinciaal niveau gebeuren? Kan men niet beter hun zwakte aan de basis oplossen?

Hoe staat het met het participatieve beleid van de provincies zelf? Ontbreekt het hen niet te veel aan identiteit en herkenbaarheid?

De heer *Bart Caron* waardeert de gedrevenheid van de hedendaagse provinciebesturen. Het lid onderschrijft het gebrek aan consistentie op veel beleidsdomeinen zonder daarmee te erkennen dat de provincie op alles het gepaste antwoord is. De tijd is nog niet rijp voor een conclusie, meent hij.

De verrommeling is vooral groot op Vlaams en op streekniveau. Anderzijds is het ook niet toevallig dat op dat laatste niveau zoveel nieuwe structuren ontstaan. Een aantal problemen kunnen daar efficiënter opgelost worden. Welke plaats heeft die regionale schaal in de visie van de provincies op de taakverdeling? Een hervorming kan beter grondig en doordacht zijn dan overhaast, besluit hij.

De heer *Tom Dehaene* sluit zich aan bij de conclusie dat veel vragen overblijven over het groenboek en zijn timing. Hij vraagt of de provincies tijdig cijfers kunnen bezorgen over budgetten, instellingen en personeel.

De heer *Dirk De fauw* stelt eensgezindheid vast over de noodzaak van een grondig debat. Dit kan niet in enkele maanden. Het witboek kan niet op een ernstige manier goedgekeurd worden voor het einde van het jaar.

Het is niet de taak van de provincie om zich te richten tot de individuele vrijwilliger. West-Vlaanderen heeft gezorgd voor de oprichting van een seniorenadviesraad in elke van de 64 gemeenten. Ze worden versterkt op provinciaal niveau met ideeën en materiaal. Verder worden vrijwilligers uit die raden opgeleid tot seniorenambassadeur.

De provinciale welzijnsinstellingen, die destijds zijn opgericht voor mensen met een zorgnood waarvoor nog niets specifiek bestond, zijn ondertussen in belangrijke mate aangevuld met private initiatieven. Maar de vraag blijft open aan wie het groenboek ze wil overdragen, aan Vlaanderen of aan de private sector. In elk geval zal geen enkele voorziening bereid zijn om daarvoor de middelen op tafel te leggen. Wellicht zal de oprichting van een structuur nodig zijn met het oog op een quasiprivaat bestuur. De vraag blijft open of de provincie de gronden en gebouwen in bezit mag houden en ter beschikking stellen van een vzw. De overname door Vlaanderen lijkt hem alvast niet de bedoeling.

De heer *Marc Wellens*, gedeputeerde Welzijn, provincie Antwerpen, erkent dat men rekening moet houden met de schaal waarop problemen zich voordoen. Dat kan echter niet het enige criterium zijn want dan zal men in Vlaanderen 25 extra niveaus nodig hebben. Hij pleit voor de instandhouding van een bestuurlijk niveau met voldoende professionele en financiële capaciteit, dat tegelijk intellectueel in staat is om de specifieke streekschalen te respecteren. Een volledig streekgerichte aanpak zal echter veel duurder uitkomen. Het zal voor Vlaanderen ook veel lastiger zijn om te besturen met 25 regio's dan met vijf provincies.

De spreker erkent wel het probleem van de identiteit. Maar men kan de maatschappelijke steun vergroten door de provincies meer autonomie, bestuurlijke autoriteit en interventievermogen te geven.

De heer *Dirk De fauw* vindt de gesignaleerde overlapping niet onvermijdelijk. Het volstaat dat de bestuurders duidelijke afspraken maken tijdens regelmatig overleg.

Mevrouw *Erika Thijs*, gedeputeerde Welzijn, provincie Limburg, merkt op dat men in Denemarken juist gaat van veertien naar vijf regio's. Ze concludeert dat nog meer tijd nodig is, te meer omdat het groenboek niet duidelijk maakt wie wat gaat doen. Iedereen is het wel eens met de analyse in het eerste deel.

Wat de overlapping betreft, is het zo dat Limburg geen grote stad heeft. Alles is provinciaal georganiseerd. De gesprekspartners van de provincie hebben dus dezelfde schaal als zichzelf. Het LOGO is reeds genoemd als voorbeeld.

Tot slot brengt ze nog het argument van de talrijke decretale aanpassingen aan als argument om niet te snel naar een witboek over te gaan. Zij plaatst vraagtekens bij de startdatum van 1 januari 2013.

Volgens mevrouw *Monique Swinnen*, gedeputeerde Welzijn, provincie Vlaams-Brabant, toont Vlaams-Brabant dat een provincie het verschil kan maken op welzijnsvlak. De provincie bengelt voor alle onderdelen van de welzijnssector achteraan, soms op grote afstand. Vlaanderen slaagt er klaarblijkelijk niet in over zijn hele grondgebied hetzelfde aanbod te brengen. Ze vindt het schandelijk dat de jonge provincie nu ze pas op dreef is met het geven van cijfers aan gemeenten en middenveld, om hen aan te moedigen en uit te dagen om in te spelen op de Vlaamse programmering, dreigt te moeten stoppen. Dan blijft alleen het aanbod van centrumstad Leuven over, terwijl alle Vlaams-Brabanders recht hebben op hetzelfde welzijn. De regio's zullen de provincie nooit kunnen vervangen.

Mevrouw *Annick De Ridder* sluit zich aan bij het aanvoelen van mevrouw Thijs. Zij waardeert de innovatieve werking met een groen- en witboek maar stelt tegelijk dat het werk

alleen tot een goed einde kan gebracht worden door doorgedreven consultatie van de verschillende sectoren en door de nodige tijd te nemen voor een draagvlak.

De heer *Dirk De fauw* antwoordt dat hij geen correcte cijfers kan geven over de gevolgen van het groenboek. Het is, zoals gezegd, niet duidelijk over de overblijvende taken. Voor West-Vlaanderen komt hij uit op een personeelsbestand tussen 79 en 150 vte. De financiële impact varieert tussen 20 miljoen euro en 30 miljoen euro.

De heer *John Crombez* merkt op dat er eensgezindheid is om de kinderopvang naar het lokale niveau te brengen, maar het lot van de welzijnsinstellingen is een andere discussie. Hoe kan men uitmaken welke waarde het provinciale statuut toevoegt aan een dergelijke instelling? Hoe moet men dit evalueren? Het lid pleit voor voorzichtigheid ten aanzien van goed werkende instellingen.

De heer *Dirk De fauw* herhaalt dat de provincies ooit dergelijke initiatieven namen omdat er een leemte was in het aanbod en geen private actoren geïnteresseerd bleken. Ondertussen is er echter op die terreinen veel meer Vlaamse regelgeving over het uitbreidingsbeleid. Er is ook een provinciaal zorgplan, dat de minister vanuit het regionale overleg adviseert over de actuele noden. Het initiatief is thans overwegend privaat, dat van de overheid minimaal. In het regionale overleg wordt gekeken wie bereid is een leemte op te vullen. Als de privésector dat niet is, rijst daar de vraag of de overheid dat wel is en, zo ja, welke. Dat kan dan de provincie zijn.

Tom DEHAENE,
voorzitter

Vera JANS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
cgg	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
LOGO	Lokaal Gezondheidsoverleg
rvt	rust- en verzorgingstehuis
SAR	strategische adviesraad
SEL	samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg
VAD	Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen
vte	voltijdsequivalent
VVP	Vereniging van Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten